

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... 180 Lei.

Fél évre ... 90 Lei.

Egy negyed évre ... 45 Lei.

Egy óra ... 15 Lei.

Hirdetések
árazás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 202.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulvardul Regela Ferdi-
nand 1. (József tőh.-ut) 22

TELEFON-SZÁM: 192.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Csütörtök, július 7.

Teljes szabadság
a kisebbségeknek.(Mindenki egyenlő jogú polgár. —
Popovici Tasca államtitkár nyilat-
kozata.)BUCURESTI. Popovici Tasca,
a nemzeti kisebbségek államtitká-
ra a Román Távirati Iroda tudósi-
tójának a következőket mondotta:

— A kisebbségi államtitkárság működési körzetébe tartoznak a csatolt területek összes közigazgatási ügyei. A kisebbségi államtitkárság átvette a belügyminisztériumtól a csatolt területek közigazgatási teendőit úgy, hogy a vezetésem alatt álló államtitkárság végzi a területek közigazgatását a direktorátusok segítségével és azokkal összhangban. Vezérlő elemem a csatolt területek közigazgatásában az, hogy az egész lakosságot teljesen egyenlőnek tekintjük és így kezeljük. A legmesszebbmenő türelem és jóakarattal irányítja működésünket. Az a kívánságom, hogy a kisebbségek részéről is tapasztaljam azt a bizalmat, melyet én velük szemben mutatok és érzek. Ha a kisebbségek minden kötelességüket mint jó állampolgárok teljesítik, úgy semmi okuk sincs arra, hogy szabadságukat és polgári jogukat ne respektáljuk. Ha azonban az egységes állam eszméje ellen és így az ország érdekei ellen irányulna akciójuk, úgy természetesen védekezniük kellene hazánk existenciájának és integritásának megtartásáért. Egyébként az etnikai kisebbségeknek vallási és kulturális szempontból a legteljesebb szabadságot kívánjuk biztosítani.

— Az erdélyi magyarok helyzetét így karakterizálhatom: Az erdélyi magyarok az uralkodó faj helyzetéből a román polgárokkal egyenlő polgárok helyzetébe jutottak. Bármennyire is igyekezünk ezen átmenetet számukra megkönnyíteni, az erdélyi magyarság úgy érzi, hogy pozícióváltozása folytán alsóbbrendű helyzetbe került a román állampolgárokénál. A valóságban azonban csak az áll, hogy nem alkotják többé az uralkodó réteget, hanem az ország többi lakosával egyenlőjogu polgárokká váltak. Mivel övék volt Erdély egész közéletében a domináló szerep, most természetesen nehezükre esik alkalmazkodni az új helyzethez.

Megalakult a Magyar Szövetség

Zsidókat is beválasztottak a vezetőségbe. — Tavaszon államtitkár nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójának telefonjelentése. —

Hosszu és alapos előkészítő munka után megalakult ma Erdély fővárosában a „Magyar Szövetség.” Az alakuló gyűlésen nagy számban vett részt a különböző vidékekről érkezett magyarság. Egyik érdekes momentumja volt a mai szervezkedő gyűlésnek, hogy a Szövetség választmányába beválasztottak több izraelita, vallásu magyart is. Élénk vonatkozásban áll ez az oradea-marei (nagyváradi) prefektus ismert állásigglásával szemben, aki az ottani magyarság szervezkedő mozgalmáról éppen az aláíró zsidók miatt nem vett tudomást. Tanasescu államtitkár külön is nyilatkozott ma e kérdésről és kilátásba helyezte, hogy jóakarattal fogja megvizsgálni az oradea-marei (nagyváradi) esetet.

A nagygyűlés lefolyásáról a következő telefonjelentést kaptuk:

Ma alakult meg az erdélyi Magyar Szövetség, amelynek nagygyűlését dr. Grandpierre Emil volt kormánybiztos rövid beszéddel nyitott meg. Indítványára a nagygyűlés elnökévé báró Josika Samu volt magyar főrendet választották meg, aki elfogadta a megválasztását. Ezután a szervezkedő nagygyűlés üdvözlő táviratot intézett Ferdinánd királyhoz. A táviratban arra kérték a királyt a magyar szervezkedést részesítse védelemben. Ezután előterjesztették az előkészítő ülésen elfogadott szervezési szabályzatot, amelyet a nagygyűlés elfogadottnak jelentett ki.

Következett a nagygyűlés legérdekesebb része: a vezetőség megalkotása, amely egyhangulag történt. A Magyar Szövetség elnöke lett: báró Josika Samu volt magyar főrend, ügyvezető elnöke: dr. Haller Gusztáv volt cluji (kolozsvári) polgármester, alelnökei: dr. Grandpierre Emil volt kormánybiztos, gróf Bély Kálmán nagybirtoke, Ferenczy Géza unitárius főgondnok és dr. Waldrecht Lajos ügyvéd. Hatvan tagu választmányt alakítottak, amelybe Aradról dr. Barabás Béla volt főispánt választották. A választmányba a Szövetség vidéki tagozataiból egy-egy kiküldöttet választottak, így többek között a következő zsidó pol-

lásuakat: dr. Roth Hugó cluji (kolozsvári) ügyvédet, gyalui Rosenberger Sándor nagybirtokost és dr. Kecskeméti Lipót oradea-marei (nagyváradi) főrabbit. Végül a nagygyűlés elfogadta a Magyar Szövetség munkatervezetét s ezzel a nagygyűlés véget ért.

Tanasescu belügyi államtitkár, akihez az Aradi Közlöny cluji (kolozsvári) tudósítója az oradea-ma-

rei (nagyváradi) szervezkedési gyűlés betiltása ügyében kérdést intézett, kijelentette, hogy a lapokból értesült arról, hogy az oradea-marei (nagyváradi) prefektus azért nem engedélyezte az ottani magyarság szervezkedő gyűlését, mert a szervezkedésben zsidók is résztvettek. Az államtitkár kijelentette, az ügyet meg fogja vizsgálni és a lehetőség szerint helyesbíteni fogja a dolgot, mert az álláspontja az, hogy a magyarság szervezkedése elé, ha az nem irányul az állam ellen, nem szabad akadályokat gördíteni.

Kavarodás a germán bankjegyek körül. A bankoknak felelősséget kell vállalni a 20 és 5 leiesekért. — A Banca Nationala aradi fiókja nem fogadja el a kis címletű leiket

Az Indreptarea Aradra érkezett legújabb száma közli a pénzügyminiszternek azt a rendeletét, a mely szerint megkezdik a Banca Generala által kibocsájtott ugynevezett germánbankjegyek bevonását. A rendelet közli azt is, hogy mindaddig, amíg a végleges beváltás be nem fejeződik, mindenki köteles a germánbankjegyeket elfogadni. A pénzügyminiszteri rendelettel ellentétben Aradon épp oly kavarodás keletkezett a germán bankjegyek körül, mint annakidején a román lebelégyezésű korona bankjegyekkel történt.

A Banca Nationala aradi fiókja ugyanis köriratot intézett az aradi pénzügyintézetekhez, amelyek szintén összegyűjtik beváltás céljaira a germán bankjegyeket s arra hívja fel őket, hogy irjanak alá nyilatkozatot, amelyben felelősséget vállalnak a husz és öt leies Generala bankjegyek valódiságáért. A körirat figyelmezteti a pénzügyintézeteket, hogy csak abban az esetben cseréli be a germán bankjegyeket rendes leibankjegyekre, ha ez a nyilatkozattal megtörtént. Az aradi pénzügyintézetekben természetesen feltűnést keltett ez a felszólítás annál is inkább, mert a pénzügyminiszteri rendelet egyáltalán nem intézkedik arra vonatkozólag, hogy a beváltásra kerülő germán bankjegyek valódiságáért bárkinek is felelősséget kellene vállalnia. Előállhat tehát az a helyzet, hogy a bankok nem fogják elfogadni a husz és öt leies germán bankjegyeket, mert nem akarják kitenni magukat esetleges károsodásnak. Ez-

zel természetesen ellenkezésbe jönnek a pénzügyminiszter intencióival, amelynek az aradi államrendőrség is érvényt akar szerezni. Értesülésünk szerint az államrendőrség ellenőrizni fogja az aradi pénzügyintézeteket és szigorúan felelősségre fogja vonni azokat, amelyek nem fogadják el a germán bankjegyeket, amelyeknek elfogadása kátelező.

Ugyancsak furcsa helyzet állott elő az egy és két leies Nationalbankjegyekkel és Generala bankjegyekkel. A koronabeváltás idején az aprópénz hiánya miatt majdnem megakadt a gazdasági forgalom. Később azután nagymennyiségű aprópénz, főként egy és két leies jött a városba. Most azután, hogy a kereskedők és iparosok nagyrésze bőven el van látva egy és két leies bankjegyekkel, a Banca Nationala aradi fiókja arra az állápontra helyezkedik valószínűleg kényelmi szempontból, hogy az aradi pénzügyintézetektől fizetésként nem fogadja el az apró címletű pénzeket. Az aradi pénzügyintézetek most abban a kellemetlen helyzetben vannak, hogy nagymennyiségű aprópénzzel rendelkeznek, de fizetési kötelezettségeiknek a Banca Nationalával szemben nehezen tudnak eleget tenni, mert a bankfiók az aprópénzt nem hajlandó elfogadni. Az illetékes tényezők figyelmét felhívjuk ezekre az anomáliákra, amelyek alkalmasak arra, hogy az amugy is pangó gazdasági életet még jobban megnehezítsék.

A kommunista detektiv aradi válópere. (Újabb érdekességek a Tiszaperben.)

BUDAPEST. A Tisza per tegnapi főtárgyalásán kihallgatták Pethes Béla hivatalnokot, aki elmondotta, hogy többször járt a Károlyi pártkörben, ahol azonban Tisza meggyilkolásáról egyetlen szó sem hangzott el. Bejárt a katonatanács üléseire is, amelyeken Csernyák volt a hangadó. Egy alkalommal a katonatanács ülésén össze is vészett Csernyákkal, egy másik alkalommal pedig matrózok cipelték ki az ülésről, a helyőrségi kórházba hurcolták, ahol megverték s azután tíz napig a kórház elmeosztályán fogvatartották. Ezután kihallgatták Naphegyi Mihály detektivet, aki kommunista üzelmekért és bigámia büntetvéért fogva van. Vallomása közben Gadó István főtárgyalási elnök indulatosan megjegyezte:

— Ön összevissza hazudik. Az iratokból megállapítom, hogy első felesége ellen 1919-ben Aradon beadta a válókeresetet, de nem várta be a válóper eredményét, hanem újból megnősült.

Ezután Naphegyi azt állította, hogy Friedrich István arra unszolta az embereket, hogy a tettek tereére kell lépni. A merénylet után Dobó jelentette, hogy végrehajtották Tisza meggyilkolását. Azután autót kért, hogy Lukachich altábornagyot letartóztassa. Az elnök többször a szavába vágott és régebbi vallomásaival bizonyította, hogy mostani vallomásában hazudik és ellentmond.

Feloszlatott magyar egyesületek.

(Magyarországon nincs irredentizmus.)

Az Aradi Közlöny budapesti jelentés alapján megírta, hogy gróf Ráday Gedeon magyar belügyminiszter elrendelte a Felvidéki Liga, a Délvidéki Liga, az Erdélyi és Székely Magyar Szövetség és a Védő Ligák Szövetsége feloszlatását, valamint az utódállamokhoz csatolt törvényhatóságok központi irodájának megszüntetését. A Magyar Távirati Iroda a belügyminiszter rendelkezésére a következő megjegyzéseket küldte: A belügyminiszteri rendelkezés és annak folyamatban levő végrehajtása ismét nyilvánvalóvá teszi, hogy Magyarország Európa közepén a béke, a rend és a konszolidáció biztos tényezője, amely minden nyugtalanság szítását a saját elhatározásában megakadályoz. Magyarország az irredentizmusnak még a látszatát is kerülni akarja, hogy tarthatatlanná váljék minden ilyen irányú vádaskodás, amely ürügyet szolgáltatna arra, hogy az egyes szomszédok között Magyarország ellen megkötött szövetségi szerződések indokoltá legyenek.

Küzdelem a bolsevizmus ellen

BELGRÁD. A Tribuna írja: A szerb kormány Sándor régens herceg ellen elkövetett bombamerénylettel kapcsolatban ultimátumot intéz Ausztriához, amely barátságos jellegű lesz. Az ultimátum ki fogja emelni, hogy az egész emberiségnek érdekében áll a kommunizmus elleni küzdelem. Végül tudatja a bécsi kormányt, hogy a cseh és a román kormányok teljes mértékben egyetértenek a belgrádi kormánynak eme lépésével.

Nines árdragítás.

(A szigorú ítéletek hatása.)

Az utóbbi napokban az árelenőrző bizottság több árdragító kofát ítelt el. Dr. Paveliánu táblabíró, az árelenőrző bizottság elnöke érelyes fellépése máris érezteti a piaci áraknál hatását. Paveliánu táblabíró ma kijelentette az Aradi Közlöny munkatársa előtt, hogy a rendeletek értelmében az új maximális árak megszegőit, vagy azokat, akiket árulrejtésen érnek, példásan meg fogják büntetni. Az árelenőrző bizottság szigorú ítéleteivel meg fogja félemlíteni a piaci árdragítókat. Végül megkért bennünket Paveliánu táblabíró, figyelmeztessük a piaci árusokat, hogy amennyiben drágábban vásárolnak a maximális árnál a termelőktől árukat, úgy azokat ők is felelősek az árdragító bíróságnál.

A Körbe-körbe próbája

a színügyi bizottság előtt.

Dr. Robu János főpolgármester értesítette Róna Dezső színigazgatót, hogy a Schnitzler Körbe-körbe című darabja, amennyiben sérti a közérkölcöket, nem kerülhet színre Aradon. A főpolgármester ma délelőtt Imre Sándor rendezőtől elkérte a darab szövegkönyvét és tudomására hozta, hogy holnap délelőtt 10 órakor a színügyi bizottság előtt le kell játszani a Schnitzler darabot. A próba után a színügyi bizottság dönteni fog, hogy a darab előadható-e vagy sem? Imre Sándor rendező elmondotta az Aradi Közlöny munkatársának, hogy Isac Emil színészi főfelügyelőtől engedélyt van arra, hogy a darabot Erdély minden városában előadhassák. A Reigen előadását megelőzőleg Bécsben és Berlinben is bizottság nézte végig a darab próbáját. A bécsi betiltásnak ismeretes a következménye. Berlinben pedig megállapították, hogy a Reigen erkölcsi szempontból teljesen kifogástalan és ma is műsoron van a Kleines Schauspielhausban. A Körbe-körbe tíz jelenetből áll. Imre Sándor rendező három felvonásra osztotta a darabot.

— Az első felvonásban négy jelenetet, a második és harmadik felvonásban három-három jelenetet játszanak le. A jelenetek között igen rövid két-három perces szünet lesz. A szünetek alatt Csányi Mátyás karmester saját szerzeményű hangulatos zeneszámait játssza a zenekar. Imre Sándor rendező még a következőket mondotta:

BELGRÁD. A szerb kormány javaslatot szándékozik előterjeszteni a nagyhatalmakhoz és a kisantant tagjaihoz, hogy kössenek egyezményt, amely a nemzetközi kommunizmus ellen irányul.

BÉCS. A szerb kormánynak a belgrádi bombamerénylettel kapcsolatos demarsáról Bécsben azt óhajtják tudni, hogy a kommunisták bécsi fiókja alatt bécsi kommunistákat, vagy Jugoszláviából Ausztriába menekült kommunistákat kell-e érteni.

dor rendező még a következőket mondotta:

Metódusom az, hogy a színészek minden rendezői kényszer nélkül játszanak s így a tiszta egyéniségüket vigyék a színpadra. A modern színpad rendezési elve ez. Azt előre mondhatom, hogy a Körbe-körbe nagyszerű előadásban fog színre kerülni Aradon.

Kofasztrájk készül.

(A hatósági sátorban már olcsóbb minden.)

Az aradi piacon nagy izgalmat keltett dr. Robu János főpolgármester árdragító rendelete. A mai zöldségpiacnak ez volt a főtéma. A városi hatósági sátorban nem várták be az új maximális árak életbeléptetését, ma már minden zöldségnek, főzélének leszállították az árát. Természetesen az új aradi kofák ezt nem hagyhatták szó nélkül. Szitkok, kiabálások röpöködtek a hatósági sátor felé:

— Majd meglátjuk, meddig bírja! Nem hozunk majd a városba semmit, kiabáltak a svábaszonyok.

De a hatósági sátor vezetője megtekte a kellő intézkedéseket arra az eshetőségre is, ha a kofák nem hoznak Aradra zöldség- és főzélékielétet. A maximális árak életbeléptetésének első napjaira nagy mennyiségű zöldségfélével látja el magát a hatósági sátor, úgy, hogy azzal a piac szükségletét fedezni tudja. A kofák sztrájkja pedig nem tarthat tovább két-három napnál, mert ha ez idő alatt be nem hozzák Aradra a terményeiket, azok elfonnyadnak s ezáltal még nagyobb károsodás éri őket, mintha maximális áron adná el azokat.

Felülvizsgálják a vállalatok könyveit.

A eluji (kolozsvári) pénzügyi reszort ma rendeletileg utasította az aradi királyi pénzügyigazgatóságot, hogy vizsgálja felül a bankok, pénzügyintézetek, ipari és kereskedelmi vállalatok könyveit, valamint az állami ügyekre vonatkozó aktáit, hogy azok megfelelően vannak-e felülbélyegezve. A pénzügyigazgatóság a közeli napokban sorra járja a bankokat és vállalatokat és az eredményről jelentést tesz a reszortnak.

Kövári, Kökény Ilona, Boros.

Ma már mindenki erről a három névről beszél Aradon és érdeklődéssel várja a szombatot és vasárnapot, hogy a pesti művészek előadását megtekintse. Az első előadás műsora oly nagyszabású, hogy a közönség a legteljesebb mértékben el lesz ragadtatva. Kezdődik Kövári Gyula konferanszával, a mely bizonyára szellemes lesz. Azután egyfelvonásos következik, majd Czeglédy Gyula, a talentumos dalköltő saját szerzeményű dalait adja elő. Gárdos Kornélia, a fiatal kabarédíva szeriódalokat énekel, majd Kövári mondja el szellemes kacagtató mondókáit. Ezt követi a Lipi és Lupi című párjelenet. Kövári pompás tréfája. A műsor második részében eljátszák Ujhelyi Nándor Tetemrehívás című bohóságát, majd az utólráhetetlen Boros Géza kacagtató kupléi következnek. És ezután jön a sláger: Kökény Ilona. Nem áruljuk el a művész repertoárját, mert az lesz az előadás eseménye. Az első est műsorát egy színpadi tréfa fejezi be. A szombati előadásra jegyeket a Kelet-hírlap-trodában lehet előjegyezni.

Grünbaum Leó ruhái.

(Még nem találták meg az öngyilkos kereskedőt.)

Az Aradi Közlöny megírta, hogy Grünbaum Leó, a vasárnap eltűnt aradi kereskedő ruháit megtalálták a vasuti hid közelében ami most már kétségtelemé teszi azt, hogy a szerencsétlen ember tényleg öngyilkos lett. A tragikus végű kereskedő ruháit, nem a vasuti hidnál, hanem Zádorlak község határában találták meg. Vasárnap este ugyanis a község határában a Marosnál három zádorlaci ember halászgatott. Kilen óra felé arra haladt Grünbaum és nevetve kérdezősködött, hogy milyen eredménnyel járt a halászás. Valamit feleltek a kérdésre, mire Grünbaum tovább ment. Az egyik halász még annak a gyanújának adott kifejezést, hogy ez az ember belefogja dobni magát a Marosba. Társai azonban kinevették, mert hiszen olyan jó kedvűen érdeklődött náluk munkájuk eredményéről, hogy hihetetlennek tartották azt, hogy ilyen sötét tervekkel foglalkoznék. Negyed óra múlva a halászok hazafelé indultak és az egyik a part mellett haladva megtalálta Grünbaum ruháit. Ott volt kabátja, mellénye, nadrágja és kalapja is, mely utóbbihoz hozzátűzve névjegye, amire még otthon írta rá:

— Kérem a becsületes megtalálót, hogy juttassa el ruháimat az aradi rendőrségnek. Grünbaum Leó.

A halászszerbe tegnap délután jött be Aradra és már utközben olvasta egyik lapból Grünbaum szomorú tragédiáját. A ruhát tehát nem vitte a rendőrségre, hanem fölkereste Kovács Soma üzletét, melynek azelőtt belfagya volt az öngyilkos és a cég tulajdonosának adta át a ruhákat. Grünbaum holttestének kifogásáról eddig nem érkezett hír a rendőrséghez.

Vasuti konferencia Aradon,

(Végléges menetrend Románia, Magyarország és Ausztria között.)

Románia, Ausztria és Magyarország között július 1-től kezdve véglegesen megállapították a vasúti közlekedés menetrendjét. Eszerint a három országot egy Orient-expressz vonat köti össze egymással, amely vasárnap, kedden és csütörtökön indul Bucurestiből és kedden, csütörtökön és szombaton érkezik Bécsbe, Bécsből vasárnap, szerdán és pénteken indul és kedden, pénteken és vasárnap érkezik Bucurestibe. Ezek a vonatok mind Aradon át közlekednek. (Teius (Tövis) és Halmi között a 15. és 16. számú gyorsvonat közlekedik és csatlakozik az Orient-expresszhez. Ezek a vonatokon kívül Bihar-püspökin és Kötegyánon keresztül átszálló személyvonatfogalom van. Romániából Magyarországra, illetve Ausztriába tehát mindennapos vasúti forgalom van. A közlekedés most már teljesen pontos, késések sincsenek, az átszállás, vámolás és utlevélvizsgálatnál előforduló rendszertelenséget is rendezni fogja a július 12-én Aradon összehívuló román-magyar vasúti konferencia.

Izgalmas boxmérkőzés.

(Legyőzték a francia világbajnokot.)

PARIS. A francia főváros a múlt héten valóságos lázban égett. Akkor zajlott le Amerikában ugyanis Carpentier francia világbajnok és Dempsey között a boxmérkőzés. Az izgalmas mérkőzésről a következő távirati jelentést kaptuk: Carpentier testén a mérkőzés végén 19 hatalmas ütést számítottak össze. Tizenkettő a szív és gyomor táján volt elhelyezve, egy ütést az orrát egy pedig az állkapcsát találta. Szemtanuk állítása szerint Carpentier arcát az utolsó összecsapás után egészen elborította a vér. Ezzel szemben Dempsey csak 13 ütést kapott, amelyek közül egyik sem érte az arcát. Dempsey az egész mérkőzés alatt látni lehetett, hogy erejének tudatában van és győzelme felől bizonyos. Maga Carpentier is mindjárt az első összecsapás után ráeszmélt arra, hogy nincs kilátása a győzelemre. De azért mégis mindvégig kitartott. Dempsey lovagiasan és finoman viselkedett ellenfelével szemben. Mikor Carpentier vérben ázva és az ütésektől életlenül feküdt a földön, ellenfele azonnal felemelte és a karjaiban tartotta mindaddig, amíg egy trénernek át nem adhatta. A mérkőzés este 8 óra 27 perckor kezdődött és 8 óra 46 perckor végződött.

Az első fordulónál Carpentier balról csapást mért Dempsey állkapcsára, majd jobbról és balról a fejére. Dempsey első csapása jobbról találta Carpentiert, aki az amerikai bajnok fejére intézett ütést evitette. Dempsey jobb öklével balra vágott úgy, hogy Carpentier feje hátrahanyatlott. A forduló végén Carpentier oly erősen sújtott ellenfelére, hogy amikor az ütést elhibázta, neki esett a korlátnak. A második fordulónál Carpentier több ütést érhetett a testén, mert a melle egészen vörös volt. Jobbról ő intézett támadást, az amerikai hátrált és oly erősen ment át ellentámadásba, hogy a francia csak egy hajszálnyira volt már a vereségtől. A har-

madik fordulóban Carpentier több ütést hibázott el jobbról. Látszott, hogy fáradt. Dempsey feigrótt, ellenfelének jobbról fejkést adott és mindketten kölcsönös ütéseket adtak és kaptak. A negyedik fordulónál Carpentier több ütést kapott, az utolsó ütést betörte az orrát. Erre lezuhant. Izmai mozgottak, sikerült a hátra fordulnia, de már nem tudott felállni. Ez azután Dempsey amerikai bajnok győzelmét jelentette.

Az óriási arénában százezer ember

foglalt helyet. A nők feltűnően Carpentier-pártiak voltak és a francia színeket nordták. Az öt dolláros helyen ülők már előző este felálltak a bejárat előtt. Az aréna már délben zsúfolva volt, holott a mérkőzés csak este kezdődött. A sajtó részére fenntartott helyen 300 újságíró szorongott, míg négyszázat a nézők között helyeztek el. Száz külön telefonállomást állítottak fel az arénában és a mérkőzés után egy perc múlva már az egész világ értesült az eredményről.

A meggyilkolt gyárigazgató.

— A nagytétényl rejtély. — A töltéseknek még semmi nyomuk. —

Az Aradi Közlöny budapesti távirat alapján megírta, hogy Boros István, a Gelb M. és Fia bútorgyári r. t. igazgatóját vasárnap hajnalban a Dunában egy cölöphöz odakötözve, holtan találták. Boros István titokzatos bűntény áldozata lett. Az eset oly bonyolult, hogy ezidőszent még nem lehet tudni, vajjon Borost bosszúból tették el láb alól vagy pedig közönséges rablógyilkosság áldozata lett? A titokzatos tragédiáról újabban a következő jelentést kaptuk:

Az utolsó út.

Péntek reggel Boros István még megjelent a gyár budapesti főüzletében, ahonnan délben azzal távozott, hogy az újpesti Tomoli féle építkezéshez megy, ahol pénzt akar felvenni. Boros ki is ment, de még ott tartózkodott, majd dolga végeztével átment a Dickel-féle faterlepre fabeszerzés céljából. Délben betelefonált Budapestre a cég irodájába, hogy csak délután négy órakor mehet az irodába. Elmúlt azonban a négy óra az üzletzárás ideje is elkövetkezett, de Boros nem jelentkezett. Bár szokatlan volt, hogy az igazgató elmaradt, de azért nem sejtettek semmi rosszat. Amikor azonban szombat délelőtt se ment be az irodába, a lakására küldték, ahol Boros bátyjától azt az értesítést kapták, hogy az igazgató péntek éjjel nem aludt otthon. Még akkor is várták, de semmi életjelt nem adott magáról. Vasárnap délben aztán a gyár főtiszt viselője a rendőrségen bejelentette Boros István eltűnését. Néhány órával később pedig megérkezett az értesítés, hogy a nagytétényi strandfürdőnél egy halász megtalálta Boros holttestét.

Újabb nyomok.

A gyilkosság ügyében a budapesti rendőrségnek újabb nyomok jutottak birtokába. Jelentkezett egy újpesti műszaki kereskedő, aki péntek délután három órakor az újpesti Vigadó-kávéház előtt találkozott Borossal. Néhány szót beszélgettek, majd az igazgató megjegyezte:

— Itt van találkám, várom a társaságomat.

Ebben a társaságban állítólag egy Mancsi nevű hölgy is volt. Mások viszont még szombat este is látták Újpesten Boros Istvánt. Szombat éjszaka Nagytétényben mulatság volt. Három óra körül két vendék eltávozott a mulatságból és hazafelé tartott. Az egyik ember az előttük haladó kocsihoz közeledett, mert látni akarta, vajjon nem ismerősök ülnek-e rajta? Közben azonban meg gondolta a dolgot és megállt, hogy a barátjával beszélgesse. A de-

tektívek kihallgatták a két embert, és vallomásuk alapján Újpesten is megindult a nyomozás. Megállapították, hogy a kocsi ismerős ember lehetett Nagytétényben, mert olyan úton ment le a Dunához, ahol legkevésbé kellett tartania a felismeréstől. A Nagytétényben lefolytatott nyomozás ugyancsak érdekes adatokat szolgáltatott. A Nagytétény alatti Diósárok községben hajnali két órakor egy asszony szekérgörgést hallott a házuk előtt. A lönyakára csengő volt akasztva és amikor a szekér néhány pillanatig megállapodott, a következő párbeszédet hallotta:

— Gyereünk, siessünk a mindenit! Ha így áldogálunk, nem érünk célhoz!

„Vigyázz a pénzedre, óvakodj a megöléstől.”

BUDAPEST. A meggyilkolt Boros István gyárigazgató Práter-utca 64. szám alatti lakásának falára a következőket találták felírva: „Vigyázz a pénzedre, óvakodj a megöléstől!”

A rendőrség megállapította, hogy Boros István a legnagyobb valószínűség szerint rablógyilkosság áldozata lett. A teljes rendőri apparátus nyomoz a bűntényben és a főkapitányság reméli, hogy a közeli órák eredményt hoznak. A rendőri nyomozás eddig kiderítette, hogy Boros István az eltűnése napján este Budapestre járt egy nyilvános mulatóhelyen. Valószínűnek látszik, hogy ismerősei megtudták, hogy Újpesten félmillió koronát akar felvenni és ezért megölték. Annak ellenére, hogy pénzt nem találtak nála, attól féltek, hogy felismeri őket, tehát kendővel megfojtották és azután a Dunába dobták.

— A KÖZEGÉSZSÉGÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG DÖNTÉSE EGY ARADMEGYEI PATIKÁRÓL Lakatos Károly buttyini (körösökényi) gyógyszerész nemrég azt kérvényezte az aradvármegyei orvosi hivataltól, hogy az általa megvevett buttyini nagy gyógyszerterát, amely az Ormy-örökösök tulajdona volt, írják át az ő nevére. Az aradmegyei orvosi hivatal érdemleges választ nem hozhatott ez ügyben és ezért Lakatos kérelmét felterjesztette a cluj (kolozsvári) egészségügyi főfelügyelőséghez, a honnan ma jött meg a határozat a megyei főorvoshoz. A határozat megengedi, hogy az Ormy gyógyszerterát Lakatos nevére irassák át.

HIREK

Véres összefűzés

a román-szerb határon.

TIMISOARA. (Temesvár.) A valkányi csendőrség Beregovác és Valkány határában újjáiraton volt, amidőn június 29-ről 30-ra virradó éjjel két szerb katona tünt fel velük szemben. A katonák a csendőrökre lövöldözni kezdtek és összesen tizenöt lövést adtak le. Az egyik lövés megsebesítette Munteanu csendőrt, aki vérért látva folyani, elkeseredésében felkapta fegyverét és azzal kétszer a szerb katonák felé lőtt. Mindkét golyó talált és a két szerb katona elesett. A csendőrök erre odamentek a két holttesthez és elszedték a fegyvereket, amelyeket később átadtak a határrendőrségnek. Kézzel azután egy szerb járőr gép fegyverrel löni kezdett a határházra, amelyre több, mint ötszáz lövést adtak le. A lövések senkiben sem tettek kárt.

— Új pénzügyi felügyelő. Stoica Gyula, akit a pénzügyi kormány Aradra nevezett ki pénzügyi felügyelővé, ma elfoglalta állását a pénzügyigazgatóságon.

— Megszavazták a vagyonszámlát. Bucuresti. A vagyonszámla általános vitája véget ért és a kamara egyhangulag elfogadta a részletes vita alapjául Titulescu javaslatát. Az összes pártok, kivéve a liberális pártot, a javaslat mellett szavaztak fel, de a szavazásnál a liberálisok sem szavaztak ellene. Hosszu idő óta első eset, hogy a pártok között lévő súlyos ellentéteket a kormánynak sikerült egy törvényjavaslattal átvidálnia.

— Megindult a görög offenzíva. Páris. Kisázsiai jelentések szerint július 3-án az egész kisázsiai hárévonalon megindult a görög offenzíva.

— Teleki Pál Amerikában. Budapest. Gróf Teleki Pál volt magyar miniszterelnök legközelebb Amerikába utazik.

— Új postatarifa. A postaigazgatóság új tarifarendeleletet adott ki. A tarifarendelelet szerint a beföldre küldött levelezőlap portó a husz bani és tíz bani segélybélyeg. Külföldre szóló levél díja két lei, míg a külföldre menő levelezőlap egy leuba kerül. A postaigazgatóság az elégtelenül, vagy egyáltalán nem bérmentesített képeslapokat nem továbbítja, ellenben tértüldeményként kezeli.

— Miniszterek becsmerlője. Megirtuk, hogy a törvényszék három havi fogházra ítélte Maican nagybirtokost, aki párbajban megölte Zamfirescu házelnök fiát. Maican erre becsmerlő leveleket intézett Averescu miniszterelnökhöz és Antonescu igazságügyi miniszterhez, mire a rendőrség letartóztatta.

— Vasúti összeköttetés Magyarország és Jugoszlávia között. Budapest. A Máv. igazgatósága közli: Július 10-én megindul a forgalom Magyarország és Jugoszlávia között a következő vonalakon: Budapest—Szabadka—Belgrád, Budapest—Gyékényes—Zágráb, Szeged—Szegreg—Zombálya, Szeged—Rökus—Szabadka.

— A meggyilkolt bajor kommunista képviselő. München. A meggyilkolt Garzeys bajor kommunista képviselőről kiderült, hogy ő árulta el az antantnak az Orgecs fegyverraktárát.

— **A MEGYE VEZETŐI BUCURESTIBEN.** Radu Pancu prefektus és dr. Beles Jenő megyei alispán ma délután Bucuresstibe utaztak. A megye vezetői értesülésünk szerint a vármegye költségvetését vitték jóváhagyás végett a belügyminiszterium elé. Távollétükben a megye vezetői teendőit Boneu Vazul főjegyző látja el.

— **Négyezer lelt kapnak az aradi tüdőbetegek.** Isméretes, hogy a belügyminiszterium utasítására az aradmegyei prefektura a tüdőbetegek segélyezésére nemrég jótékonyági gyűjtést rendezett Aradon. Amidőn Radu Pancu prefektus nemrég Bucuresstiben volt, abban állapotodott meg a bucuressti belügyminiszteriummal, hogy az aradi jótékonyági akció alkalmával befolyt összeg egy részét közvetlenül az aradi tüdőbetegeknek utalják ki. Köztudomásu, hogy az aradi gyűjtések meglepően szép eredménnyel jártak, mintegy 11 ezer 560 lei folyt be egyetlenegy nap alatt. Ez az összeg később az Ingusz I.-né által rendezett jótékonyági babakiállításnál befolyt 200 lelel megnövekedett. Értesülésünk szerint az aradi tüdőgondozó intézet igazgatósága már a napokban felveszi a megyei prefekturától az aradi tüdőbetegek támogatására szánt 4 ezer leit.

— **Eljegyzés.** Cukor János, Cukor László takereskedő fia a mai napon eljegyezte Hajós Mariettet, Hajós Árpád gyógyszerész leányát Aradon.

— **Házasság.** Hönig László f. hó 9-én fél 7 órakor vezeti oltárhoz Wollmann Katókat a Minoriták templomában.

— **Egy rendőrprefektus balesete.** Az aradi államrendőrség közli: Brat Grama a sibiui (nagyszebeni) rendőrprefekturához beosztott rendőrprefektus ma, amikor szállodai lakásán revolverét zsebre akarta tenni, a fegyver véletlenül elsült és egy golyó a lábába furdott. A mentők a sérült rendőrprefektust beszállították a közkórházba, ahol azonnal kezelés alá vették. Brat Grama sérülése nem súlyos és remélhető, hogy néhány nap múlva elhagyhatja a kórházat.

— **Nagy tüntetés lesz Aradon szombaton és vasárnap,** amikor mindenki részvesz a világ legaktuálisabb ünneplésvilágában, az Anya- és Gyermekvédő Szövetség által rendezett gyermeknapok zajos vásárában. Szórakozásról és muzsikáról, a főtéri csatához szükséges kellő mennyiségű konfettiről, enni és inni valókról a főtéri hat sátor gondoskodik.

— **Tolvaj üzlet alkalmazott.** I. Nacht műszaki kereskedésében már régebb idő óta azt tapasztalták, hogy az üzletben levő árukat lopkodják. A cég feljelentést tett a rendőrségen, ahol a Deteschancsoport Vatian és Stana detektívjei megkezdtek a nyomozást. Sikerült a tolvajt elfogni Kohajda János, a cég egyik alkalmazottja személyében. Kohajda beismerte tettét és elmondta, hogy 55 kiló cint lopott a cégtől, ebből 15 kilót eladott egy ujaradi bádogosnak, negyven kilót pedig a Marosparton egy bokorban rejtett el. A detektívek kimentek a Marospartra, ahol meg is találták a negyven kiló cintet. Kohajda Jánost átkísérték az ügyészségre.

— **Titkózó gyűlés a vagyonadó ellen.** Bucuressti. A kereskedelmi és iparkamara felhívása következtében a kamara nagytermében összegyűltek Bucuressti legnagyobb kereskedői, iparosai és a részvénytársaságok képviselői, hogy a vagyonadóról szóló törvényjavaslattal szemben megvédelmezzék érdekeiket. Az értekezleten megjelentek elhatározták, hogy az egész ország területén mozgalmat indítanak a vagyonadó-javaslat ellen, amely alkalmas arra, hogy az ország gazdasági életét tönkre tegye. A szónokok igazságtalannak tartották a javaslatot, amely nem egyéb vagyonek ellopásánál, de azt hangoztatták, hogy kívánatos a háborus vagyonek, továbbá a korona- és rubelspekulációból származó vagyonek megadóztatása. A kamara a kereskedők és a többi érdek-képviselők panaszait és sérelmeit memorandumba foglalva terjeszti a parlament elé.

— **BESZÜNTETÉK A KÖRORVOSOK LAKPÉNZÉT.** A cluj (kolozsvári) egészségügyi főfelügyelőség ma délelőtt táviratilag közölte az aradmegyei orvosi hivattal, hogy a községi orvosok által lakbérjárulékaik április hó 1-vel beszüntették. A közegészségügy egységesítése alkalmával Erdély területére is érvénybe helyezett regatbell egészségügyi rendelkezések készítették a cluj (kolozsvári) főfelügyelőséget a körorvosok lakbérpénzének beszüntetésére. A *Legia Sanitare* szerint ugyan is a községek természetben kötelesek ellátni körorvosukat.

— **Áttulások Magyarországra és Ausztriába stb. a legelőnyösebb eszközök Lloyd Bank Arad, Minorita templommal szemben.**

— **Véres összeliakozás Felsőszilézsiában.** Boroszló. Beuthent a lengyel felkelők elhagyták. Tegnap angol csapatok vonultak be a városba. Ezt megelőzően egy század francia katonák érkezett. A franciákat a község közönnel fogadta. Erre a francia katonaság puskatussal és gummibottal ütlegelni kezdte az embereket. A tumulusban lövések dördültek el. Egy francia őrnagy meghalt és több francia katonák megsebesült. Erre általános lövöldözés keletkezett.

— **Berlin.** A külügyi hivatalhoz érkezett hírek szerint a lengyelek újabb puccsra készülnek arra az esetre, ha a felsősziléziai döntés nem az ő kívánságuk szerint történik. Felsőszilézsiában újból kihirdették az ostromállapotot.

— **TAC—AAC.** bajnoki mérkőzés lejátszatlan 28 perce ma délután 6 órakor az AAC. telepen. D. u. fél 5 órakor old boys atletikai verseny, d. u. fél 7 órakor ATE—AAC. old boys labdarúgó mérkőzés.

— **A lisztraktár tolvaja.** Philipovics Kelemen Str. Eminescu (Deák Ferenc-utcai) pékmester már napokkal ezelőtt észrevette, hogy lisztraktárát állandóan lopkodja valaki. Tegnap délután azután, a midőn észrevette, hogy üzletéből újabban kétezer lei értékű lisztmennyiség hiányzik, megtette a feljelentést a rendőrség bünyügyi osztályán. Deteschancsoportvezető Köhler detektívet bízta meg a nyomozás lefolytatásával, aki rövid munka után megállapította,

hogy a lopásokat a péküzlet kis-korú segédje követte el. Köhler detektív nemsokára megtalálta az ellopott liszt egy részét is, körülbelül 160 kg. súlyban M. J. aradi házimester lakásán. A pékínast a rendőrség őrizetbe vette.

— **Halálozások.** Zoltán Márkné szül. Kaufmann Erzsike, Zoltán Márk magyar kir. őrnagy neje, 40 éves korában hosszas szenvedés után ma reggel Kisjenőn meghalt. Két kis gyermeke, özvegy és anyja és kiterjedt rokonság gyászolja az elhunytat.

— **Hofmann Ferike** 3 éves korában az elmúlt éjjel rövid szenvedés után meghalt. A temetés csütörtökön délután 5 órakor lesz a felső temető halottas házából.

— **Kényszeregyezési tárgyalások.** Beregszászy Lajos szücsmester ügyében a kényszeregyezési tárgyalást e hó 27-én tartja az aradi törvényszék, Róth József fűszerkereskedő ügyében pedig e hó 28-án.

— **Külföldi áttulásokat legelőnyösebben eszközöl az Aradi Közgazdasági Bank R. T.**

— **Strandcipők és gummisapkák** Bársonynál.

— **Kötött nyakkendők** selyemből óriási választékban darabonként 35 Leiert Bársonynál.

— **A vasutat is lehet perelni.** Balesetnél és mindennemű kártérítési követelésnél a vasutat bármilyen személyi per ellen törvény biztosította. Az aradi vasutigazgatóságnál ma arról értesültünk, hogy ezt a rendeletet a napokban a közlekedésügyi miniszterium hatályon kívül helyezte és így a vasuti baleseteknél és a kártérítések követelésénél a jövőben a vasutat is lehet perelni.

— **Mindennemű porcellánt, ezüstöt, szőnyeget és lakáshoz tartozó egyéb tárgyat** elad Salon Artislipue Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. sz.

— **Rendkívüli sportesemény** számba megy a „Toldi”-klub vasárnapi második országos uszóversenye a Maroson, melyen Erdély legjobb uszói vesznek részt. A verseny délután 5-kor kezdődik. Jegyek előre válthatók Maidt Emilnél.

— **A radnai banksikkasztók fogságban** maradnak. Sommer Nándor vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki Traján Josifot, a Muresanul radnai takerékpártár sikkasztóját és társait. A kihallgatások befejeztével a vizsgálóbíró kihirdette előttük az előzetes letartóztatásról szóló határozatot, amelyet valamennyien megelégedtek a vádtanácsához. Traján Josif dr. Avramescu Vazul állami ügyvédet, Gurbán Péter dr. Crisán Aurél állami ügyvédet, Stefanescu Miklós és Stefanescu Vida pedig dr. Stoinescu Sándor ügyvédet nevezte meg védőjéül.

— **Magyar újságírók az új sajtótörvény ellen.** Budapest. A Magyarországi Újságírók Egyesülete Tomcsányi Pál igazságügyminiszter felhívására terjedelmes előterjesztésben tette meg észrevételeit az új sajtótörvény egyes rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről. Az előterjesztésnek már a bevezetésében azt kéri az egyesület, hogy az igazságügyminiszter vonja vissza az egész törvényjavaslatot. Tomcsányi Pál igazságügyminiszter kijelentette tudósítónk előtt, hogy a nemzetgyűlés a sajtójavaslatot még a nyári szünet előtt feltétlenül letárgyalja. Addig is az újságíróegyesületek memorandumait meg fogja fontolni.

— **Elutasították a németsági dohány-csempészek felebbezését.** Az aradi pénzügyigazgatósághoz jelentés érkezett, hogy a bucuressti kormány, elutasította a németsági milliós dohányelkobzás tetselésének felebbezését.

— **Stinnes tervéi.** Prága. Pénzügyi körökben az hírlik, hogy Stinnes a németországi ipar koronázatlan királya a witkowitzi vasműveket és bányákat egyesíteni akarja a salgótarjáni és rimamurányi bányákkal. Stinnes legutóbbi budapesti látogatása ezzel a tervvel függ össze.

— **Cégbejegyzés.** Özv. Kvitt Vilmosné ma bejelentette az aradi törvényszék cégbejegyző hivatalában, hogy „Magnes” néven filmkölcsönző vállalatot nyitott.

— **Holtánnyilvánítt.** Az aradi törvényszéken Nyisztor Sándor törvényszéki bíró a ma délelőtt tartott tárgyalás eredményeként holtán nyilvánította Gilea Teofil, édesanyjának Gilea Györgynének kívánságára. A törvényszék a tanúhallgatások során beigazoltnak látta, hogy Gilea Teofil 1918. december 31-én orosz hadifogságban meghalt.

— **Megnyílik a nagytrafik.** Özv. Trailescuné ma bejelentette a pénzügyigazgatóságon, hogy dohány nagyárudájár a legközelebbi napokban a Lészay-féle nagytrafik helyén megnyitja.

— **Tanítók vakációs tanfolyama.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy a kultuszminiszter rendelete értelmében az állami és községi tanítók valamennyien és a felekezeti tanítók közül, akik jelentkeztek, nyaralással egybekötött nyári román nyelvi tanfolyamra mennek a Regátba. A tanítókat tíz különböző regátbéli városban helyezik el. Az első transzport ma este indult el és 6 hét múlva tér vissza Aradra.

— **Az árdragítási pénzbüntetések lefizetése.** Puticiu Viktor, az aradi törvényszéken működő árellenőrző-bizottság jegyzője figyelmezteti az ügyvédeket és az árdragításért elítelt kereskedőket, hogy az árdragítási bírságokat a felebbezések beadása előtt fizessék le az állampénztárnál, mert ellenkező esetben a bíróság nem veszi tárgyalás alá a felebbezéseket.

— **Motor- és kerékpár-szakosztály** vezetősége értesíti tagjait, hogy ma csütörtökön este 6 órakor az óvár-téri ATE. pályán megjelenni sziveskedjenek. Jelentkezőket, érdeklődőket szivesen látunk. Tárgysorozat: megbeszélés és versenyek előkészítése.

— **Nagyszabású parkünnepély július 17-én.** Az aradi Fehér Kereszt Gyermekvédő Egyesület július 17-én rendez a hatóság által engedélyezett ez évi nagyszabású parkünnepélyét, amikor a nem-cél érdekében sorompóba szőlítja a város egész közönségét, egyszersmind arról is gondoskodik, hogy a megjelentek a legkellemesebb emlékekkel távozzanak a jótékony célú ünnepély színhelyéről. A társadalom minden rétegéből összeválogatott agilis rendezőbizottság már hetek óta fáradságtalanul dolgozik a nap programjának összeállításán. Ennek részletei még nem kerültek nyilvánosság elé, csupán annyit bizonyos, hogy a látványosságokból, kedves szórakozásokból bőségesen ki- jut mindenkinek a gazdagon felszerelt sátrak a legkényesebb gourmandok elismerését is kivívják. A kiszivárgott hírek szerint az előkészületekkel megbízott rendező-bizottság idén felhívni készül önmagát, hogy július 17-én a nyár legsikerültebb parkünnepélyével kedveskedjen a közönségnek.

— **Visszahívják az emigrált magyar ügyvédeket.** Budapest. A budapesti ügyvédi kamara felhívást bocsátott ki, amelyben felszólítja az emigrált magyar ügyvédeket, hogy 15 nap alatt jelentkezzenek, mert különben fegyelmi eljárást indítanak ellenük és az ügyvédi kamara elutasítja őket.

Rodalom és művészet.

Aca de Barbu vendégfellépte.

Aca de Barbu kisasszony, a bécsi Carl-Theater kedvelt énekesnője tegnap este tökéletes operá-est keretében hozta először élénk kész művészetét. A műsoron az operaszínpadok legnépszerűbb szerzői Mascagni és Leoncavallo szerepeltek örökszép kompozícióikkal, a Parasztszücsülettel és a Bajazzókkal. A két opera színrehozatalának aránytalanul nehéz feladatát a színház ezuttal szép munkával és eredményteljesen oldotta meg: a tegnap esti előadás az értékesek közé tartozott. A vendégművész hirtelen a felső régióig káprázatos szímben ragyog, fortissimoi egészségesek és erősek, piamissimoi is utólrhetetlenül finomak. Santuzza epedésében, fájdalmában szegesztyv erejű játéka mindvégig egyéni, érdekes, színes és drámai maradt. Az egyéniségéhez simuló Bajazzók fő női szerepében tobzódó szenvedélyt és forró temperamentumot adott. Mellette Takács, Róna, Ladiszlay és Szeghő átgondolt megjátszásában művészi értékeket kaptunk. J. Halmos Mici üdesege és Faludy eredetisége kellemesen illeszkedett be az operák hangulatába. A zenekar egységes munkáján keresztül biztosan ragyogott elő Csányi Mátyás karmesteri erélye, ami egyébként még a kar fiatal nőtágnak viselkedését is lehiggasztotta. A Parasztszücsület szindus nyitányát és a dallamgazdag Intermezzót a hiányos összetétel dacára is hiátlanul adta vissza az orkeszter. (s. i.)

Az aradi Nyári Szinkör heti műsora. Csütörtök: Cigánybáró. Aca de Barbu és Barics Gyula felléptével. (Rendes helyárrakkal.) Az előadás megkezdésekor a nézőterre vezető ajtókat bezárlák. Péntek: Carmen. Az előadás megkezdésekor a nézőterre vezető ajtókat bezárlák. Szombat: Körbe-körbe (Reigen.) Imre Sándor rendezésében. Bemutató előadás. Csak felnőtteknek. Vasárnap este: Körbe-körbe. Ujdonság, másodsor.

Aca de Barbu kisasszony, ki tegnap óriási nagy sikerrel mutatkozott be az aradi közönségnek, ma este a Cigánybáró Saffiá-ban folytatja vendégszereplését. Előreláthatólag felt fog gyönyörködni a kiváló énekesnő művészetében. Barics Gyula éneklé ma este a Cigánybáró előadásán Gábor diák szerepét.

A Carmen operát játsszák péntek este a nyári szinkörben.

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal az Ártatlan Zsuzsi szerepel a Nyári Szinkör műsorán.

Körbe-körbe (Reigen.) Szombaton és vasárnap mutatja be az aradi Nyári Szinkör drámai társulata Schnitzler 10 dialógusát. A darab iránt már is olyan nagy az érdeklődés, hogy a színiévad legnagyobb próbalmi sikerére van kilátása a színháznak. A szereplők a legnagyobb ambícióval készülnek az előadásra és így a legtökéletesebb színpadi produkció fogja a közönség legmagasabb igényeit is kielégíteni. Csupa finomság és szellemesség a darab, melyhez hozzájárul Csányi Mátyás karmagy hangulatos aláfestő muzsikája. Minthogy a darab irodalmilag is érett közönség számára íródott, az előadást csak felnőttek nevezhetik meg. Jegyek csupán korlátolt számban kaphatók a téli színház pénztáránál.

Okkultista színház Párisban. A misztikumok kedvelői bizonyára örömmel fogadják azt a párisi hírt, amely szerint a francia fővárosban megnyílt az első okkultista színház. Nem tudjuk, hogy a színház milyen darabokat fog műsorára tűzni, de valószínűnek tartjuk, hogy a színe kerülő színdarabok főszerepeit tulvilági szellemek fogják játszani.

Szambul hercegnője. Egy elsőrangú filmgyár csodás kiállításban dolgozta fel a „Szambul hercegnője” című keleti regét, amely kelet bűbájos légköréből merített rendkívül szép és újszerű meséjével lebilincseli a figyelmet. Egy keleti herceg anyját halálra ítélik, mert hűtlenségen érik. A fiu elhatározza, hogy nem fog megházasodni, azonban anyja halála után a bölcsek rábeszélésére mégis feleséget keres. Mint szegény, egyszerű ember indul utnak és egy basa leányában fellelni véli boldogságát. Egy barátja azonban szerelmes lesz a rendkívül szép lányba és hogy elcsábíthassa, cselet eszel ki. A herceg azt hiszi, hogy felesége tényleg bűnös, halálra ítéli, de annak sikerül elmenekülnie. Később a herceg rájön tévedésére és megtalálja a hercegnőt, akinek bocsánatáért esdeklik s ez nem is tudja azt megtagadni. A festőien szép felvételek külön szenczióci a darabnak, amelynek főszerepében a bájos és csodaszép Lily Marischka művész nő nyújt ragyogó művészetet. A gyönyörű darab még csütörtökön és pénteken marad az Apolló műsorán.

A szív tévedésel. (Társadalmi dráma az Urániában.) Pakots József kitűnő magyar regényíró darabját rendezte minden képzeletet felülmúló fényel Decsy Alfréd filmre. A regény gyönyörű és bonyolult meséje óriási apparátust kívánt meg és a filmgyár minden igyekezetével azon volt, hogy újat adjon a filmgyártás terén. Egy munkásleányról szól a mese, aki csodálatos karriert fut meg a szerelmi élet terén és közben sokaknak boldogságát dulja fel. Végül azonban őt is eléri végzete és magára hagyottan, fiatalon keres menedéket a halálban. A kitűnő regény méltó kiállításban kerül a közönség elé, mert a legszebb helyeken készült felvételei párralán fényűek. A drámát még csütörtökön és pénteken mutatja be az Uránia.

Elítélték

Jánossy volt államtitkárt

„Református lelkésznek nem szabad politizálni.”

MISKOLC. A Tiszán inneni református egyházkerület bírósága Jánossy Zoltánt, a Károlyi-kormány volt belügyi államtitkárát kétezer korona pénzbüntetésre ítélte. Jánossy ellen kommunista-üzelmek miatt megindult Debrecenben az eljárás, de a polgári bíróság a volt államtitkárt az ellene emelt vádak alól felmentette és ügyét egyházi főhatósága elé terjesztette, amely meghozta ítéletét. A tárgyaláson a fő ügyész az összes vádpontokat eljettette, csupán abban hibáztatta Jánossyt, hogy mint református lelkésznek nem lett volna szabad tulságosan belebocsájtkozni a politikai küzdelembe. Azt is hibáztatta, hogy Jánossy, mint államtitkár Budapesten tartózkodván, hosszabb ideig engedély nélkül volt távol székhelyétől, Debrecenből. Az egyházi bíróság Jánossyt visszahelyezte a debreceni lelkészi állásba. Úgyben végső fórumként a református konvent fog dönteni.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Julius 5. Zürichi zárlat: Berlin 805, New-York 592, London 2217, Páris 4700, Milano 2910, Prága 810, Budapest 220, Zágráb 385, Bucuresti 900, Varsó 30, Bécs 100, osztrák lebélyezett korona 80.

Bécsi zárlat: Márka 978, leu 1065, lira 3450, francia frank 5600, svájci frank 11875, dollár 705, szokol 963, dinár 1850, magyar korona 270, lengyel marka 50.

Julius 6. Aradi valutaárak: Dollár 64, marka 0.95, magyar korona 0.30, osztrák korona 0.10, dinár 1.80, szokol 0.95, francia frank 5.55.

Zürichi nyitás: Budapest 220, Berlin 797 és fél, Newyork 594, Milano 2905, Prága 790, Zágráb 390, Bucuresti 885, Varsó 39, Bécs 97.5, osztrák lebélyezett kor. 82.

Budapesti zárlat: Napoleon-d'Or 555, angol font 1000, dollár 277 és fél, francia frank 2190, marka 367.5, osztrák korona 38 és egy-negyed, leu 397.5, szokol 375, dinár 700, lengyel marka 20.

Az aradi országos kamarai kongresszus részvevői.

Julius 10—12 között tartják az ország összes Kereskedelmi és Iparkamarái első kongresszusukat Aradon. A kereskedelmi és iparvilág vezető tényezőinek aradi találkozását az teszi különösen jelentőssé, hogy ez lesz az első alkalom amikor egész Románia gazdasági életének képviselői közös tanácskozásra jönnek össze, s az aradi kongresszusra még a legtávolabb lévő tartományok, a besszarábiai és bukovinai kamarák is elküldik megbízottaikat. A kereskedelmi miniszteriumot hivatalosan S. Chicós államtitkár, G. Cristodorescu a belső kereskedelmi osztály vezetője, Zablosky kereskedelmi felügyelő és I. Urbán igazgató fogják képviselni, de megígérte a kongresszuson való részvételét Manolescu államtitkár, az ipari ügyek vezetője is. Előre láthatólag ötvennél is jóval többen érkeznek majd Vasárnap Románia különböző területeiről Aradra. Eddig a társ kamarák részéről a következők jelentették be részvételüket:

A bucarestii kamarától: Zanne kamarai elnök, senator, a híres Capsa-üzlet tulajdonosa, Staicovici főtitkár és még három kamarai tag. A brailai kamara elnöke, alelnöke és főtitkára. A cernovici kamarától: dr. Decker Frigyes főtitkár. A pitestii kamarától: Mamulea főtitkár. A ploesti kamarától: T. Jonescu elnök, Stelian Tzepes alelnök és leánya, Stelian Papina titkár, G. Barbulescu, Al. Constantinescu és neje, Jancu Simionescu, Val. Hristodorescu, Jonel Dobrescu kamarai tagok. A jassii kamarától: Stefanu elnök és három tag. A craiovai kamarától: Vasile P. Andreescu elnök, Stefan G. Saita titkár, N. Manescu kereskedelmi

felügyelő, Joan Spirtaru kamarai tag két leányával, Joan Mihalescu kamarai tag nejevel. A chisineut kamarától: Joan Russu titkár. A clujii (kolozsvári) kamarától: Nicolae Caciula és Tatay Sándor titkárok és Mazuché kereskedelmi felügyelő, a brasovi kamarától: Paul elnök és Binder titkár. A timisoara-i (temesvári) kamarától: Lendvay Jenő főtitkár. A targul-muresi (marosvásárhelyi) kamarától: Burger Albert elnök, Lakatos Sándor és Biró József titkárok. Az oradea-marei (nagyvárad) kamarától Oláh és dr. Papp titkárok.

— Visszatérítik a koronabeváltásból levont öt százalékot. A Voința Iria: A képviselőház tegnapi ülésén Popoviciu Minály képviselő interpellációjára Titulescu pénzügyminiszter kijelentette, hogy a koronabeváltás alkalmával a bankoktól levont öt százalékot már a legközelebbi időben visszatérítik.

— Magyarországon beváltják a hamis lebélyezett pénzt. Bécs. Hegedüs Loránt magyar pénzügyminiszter kijelentette a Neue Freie Presse tudósítójának, hogy a magyar kormány eddig 300 millió korona értékű hamis lebélyezett bankjegyet váltott be. Az osztrák devizaközpont még további 216 millió korona beváltását akarja. Megindultak a tárgyalások arra nézve, hogy bizonyos mértányú érdemlő esetekben kivételek történhessenek. Végül kijelentette Hegedüs, hogy Németország részéről eddig 100 millió korona értékű hamis lebélyezett bankjegy elismerését kéri.

— A clujii (kolozsvári) országos mintavásár építkezése. A clujii (kolozsvári) református főgimnázium nagykiterjedésű udvarain megkezdődtek a mintavásár céljából való építkezések. Itt is, ott is emelkednek a kiállító pavillonok falvázai. A vásártiroda részéről azt az értesítést kaptuk, hogy immár szükséges a vásárra jelentkezett résztvevőknek áruik beszállításával nagyon sietniük. Ha építkezéseket is akarnak áruik érdekében, úgy az ilyen építkezéseket is most sürgősen el kell végeztesíteniük. A műszaki igazgatóság úgy a szabadban, mint az iskola gyönyörű helyiségeiben való elhelyezések tervével is részletesen elkészült. Most már a jelentkezettek a sor, hogy a tervek szerint áruikat és egyéb felszereléseiket gyorsan a vásár területére eljuttassák.

A szerkesztésért
KAROLY JÓZSEF
felel.

Minden külön értesítés helyett!

Alulírottak úgy a saját, mint számunk rokon nevében mély megilletődéssel tudatjuk a szeretett feleség, anyja, gyermek és rokon

Zoltán Márkné

szül. Kaufmann Erzsike

életének 40-ik és házasságának 18-ik évében f. hó 6-án reggel 5 órakor hosszas szenvedés után történt elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét f. hó 7-én d. u. 2 1/2 órakor fogjuk a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Kisajdó, 1921 július 6-án.

Zoltán Márk m. kir. őrnagy, férje. Zoltán Gyöngyike, Zoltán Béla, Zoltán József, gyermekei. Özv. Kaufmann Manoné szül. Auszterveil Etelka, édes anyja. Kaufmann Imre, Kaufmann Lajos, Grünvald Sándorné szül. Kaufmann Rózi testvérei. Hermann Nánán és neje szül. Weisz Róza, Grünvald Sándor sógorai és sógorneje. 2678

Béke mi-
nőségű**varrógéptü, kettős Minerva**laktól érkezett Németországból, — Fehér varrógép
esontolaj. — Prima külső és belső kerék-
párgummi lényegesen olcsó árban kapható:**Hammer Vilmos**
műszerésznelPlata Iancu Avram
(Szabadság-tér) 5-6**NYILTTÉR.**Az ezen rovat alatt közöltékért nem
vállalunk felelősséget.Hoffmann Ferenc és neje született
Schiff Zsófia mint szülők, Hoffmann
Annuska mint testvér, valamint a ro-
konok nevében is mély fájdalommal
jelentik, hogy forrón szeretett kis fiuk**FERIKE**életének 8-ik tavaszán, rövid szene-
vés után f. hó 6-án, éjjel 2 órakor
jobblétre szenderült.Felejtethetetlen drága kis fiunk földi
maradványai f. hó 7-én délután 5
órákor fognak a rom. kath. anya-
szentegyház szertartásai szerint a
felső temető halottas házából nyu-
galomra helyeztetni.A lelki nyévért a szentmise áldo-
zat f. hó 11-én délelőtt 10 órakor fog
a főt. Minorita-atyák templomában be-
mutattaini. 10538

Aldás legyen drága hamvai felett!

Arad, 1921. évi július hó 6-án.

Varga Imre utódai, „Szent Margit”
első temetőkezései intézete. Arad, Bule-
vardul Regina Maria (Andrássy-tér) 13**Apró hirdetések.****Alkalmazás.**MINDENES leány, vagy egész napra
bejárónő felvétetik Strada Consistoriului
(Batthyány-u.) 23. l. e. jobb oldal. 801KET jőházból való kisleány tanulónak
felvétetik. Berkovits-szalón, Str. Bra-
tianu (Wetzler-utca) 2. 10935HÁZVEZETŐNEK, vagy kizárólag
főzőnőnek ajánkozik intelligens fiatal
nő. Cim: Wallinger hirdetőjében. 10995HÁZVEZETŐNEK magányos urhoz
ajánkozik intelligens fiatal nő. Vidékre
is megy. Cim: Wallinger hirdetőjében
Földes-patika kapujával szemben. 10994EGY jó erkölcsű fiú tanulónak felvétetik
Stern József és Társa cégnél Bul. Reg.
Ferdinánd (Boros Béni-tér) 18. 10935PINCEMUNKAST, ki a borkezeléshez
ért, keresünk. Samuil Weisberger
Succesor Bul. Regina Maria (Andrássy-
tér) 5. 10995**Vétel és eladás.**ELADÓ 12 személyes üveg és étszervíz,
selyem-paplan, lőszőr matracs, antik ír-
asztal, barok ebédlő, férfi szoba, per-
za szőnyeg, selyem függöny, Singer
varrógép, hintaszék. Cim a kiadóhiva-
talban. 2675EGY világos hálószoba berendezés sür-
gősen eladó. Ujarad, Pék-utca 21. 2676JÓKARBAN LEVŐ harisnyakötő-gépek
felszereléssel eladók. Szállasi, Thököly
Imre-utca 4. szám. 2679HAT LÖERŐS benzinmotor cséplővel
együtt 10,000 leiert eladó. Érdeklődni
Calei Andrei Saguna (Varjassy L.-utca)
104. Mészárosnál. 2677ÜRES LADAK olcsón kaphatók Stern
József és Társa cégnél Bul. Reg. Ferdi-
nánd (Boros Béni-tér) 18. 10935KERÉKPÁRT, szabadonfutót, keveset
használt, jó állapotban levőt, megvé-
telre keresek. 1005TEKERCS CSOMAGOLÓPAPÍR, vé-
kony, kapható Kaleszer könyvkereske-
désében Dobó-u. 10671**Ingatlan.**KOVÁSZINC KÖZSÉGBEN a villamos
megálló mellett egy ház, 30 év óta fenn-
álló jóforgalmu üzlet és kocsma helyi-
séggel eladó. Cim a kiadóban. 2650**Szivógázmotor
kezelőt keres**

azonnali belépésre

Nagy Farkas, Arad.**Varrógép,**kerékpár, gramophon javításokat
10766 és villanyszereléseket olcsón vállal
Schwarz műszerész,
Strada Brancovici (Lásár Vilmos-utca).
Alkatrészek, szerelési cikkek raktáron.**Könyvkereskedők és feleke-
zeti iskolák figyelmébe!**

Megjelent Erdély egyedüli

III. oszt. olvasókönyve.A Felekezetközi Tanács megbizá-
sából szerkesztették Péter Károly,
Tóth Irma és dr. Mezey Mihály.
Megrendelhető a kiadónál, az Er-
zsébet Könyvnyomda R.-T.-nél
Dicsőszentmártonban. Ára 13 Lei.
Nagyban 10 Lei. 2061**Csunya nők szépek,
szép nők szebbek
lesznek a HAJÓS-féle****DORÉ-CRÉME**

használati utas. 10175

Hajfestő „Melogen”elismert legjobb gyártmányu fekete és barna
színekben. Ára 35 K. Fenti sorok kaphatók**Hajós gyógytárban**

Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

Avem onoare a aduce la cuno-
stinta consumatorilor si eumpara-
torilor de**: CULORI DE ANILINA :
PRODUSE FARMACEUTICE
PRODUSE FOTOGRAFICE**
ca uzinele**FARBENFABRIKEN vorm. FR. BAYER & CO.,
LEVERKUSEN bei Köln (Rhein)**ne-am extins zona reprezentantel gene-
rale cu inceperu dela 1 Iunie a. c. si
asupra teritoriilor alipite adica asupra
TRANSILVANIEI, BANATULUI, BASA-
RABIEI si BUCOVINEI astfel incat sun-
tem singurii REPREZENTANTI AUTO-
RIZATI pentru INTREAGA ROMANIA.
Rugam deci onorata clientela a ne adre-
sa orice fel de cereri de oferte, preturi
curente, explicatii, si in genere orice
explicatii cu privire la produsele numi-
tel case, cari for fi rezolvate fara inar-
ziere, fie prin trimiteru voiajorilor, fie
pe cale de corespondenta.a képviselőnként Románia új területeire
u. m.: ERDÉLY, BÁNÁT, BESZARÁBIA
és BUKOVINÁRA kiterjesztette, minek
következtében egész ROMÁNIÁRA A
VEZÉRKÉPVISELŐK mi vagyunk.Kérjük tisztelt vevőinket, hogy aján-
latok, minták és bármilyen tájékozási
hozzánk fordulni sziveskedjenek.Gyors és lelkiismeretes elintézésért
ugy az utazónk, mint levél útján fele-
lősséget vállalunk.**WIEDER & Co.,**Societate in nume colectiv
Bucuresti.Succursala Galati: Strada Portului Edi-
ficial Suré.Agentii. Iasi: H. RABINOVICI,
Craiova: D. RAFF.

G. m. b. H. Bucarest

Fiók Galatz: Strada Portului Edificiul
Suré.Ügynökségek: Iasi: H. RABINOVICI,
2672 Craiova: D. RAFF.**Allandóan friss tej**Kapható reggel és este. Arad, Bul. Carol
I. (Erzsébet-körút 30. Ugyanott egy
kerti vesszőgarnitúra eladó. 19995**Circus A. Krateji**Naponta 20 számból álló
nagy előadás és**Champion birkózóverseny,**

a kitűzött 3000 Lei díjért.

A már itt levő birkózó bajnokokon kívül
ma érkeztek: Kornatz világhírű német
mester-birkózó, idáig legyőzötte. Stein-
bach ausztriai világbajnok, Tristenky
cseh-szlovák világbajnok, Tomasevic
legnagyobb óriás Jugoszláviából. Rich-
ter német bajnok. Ma este birkóznak.**Gummitömlőt****Spiráltömlőt****Gummlemez****Gummláru**

2151

műszaki célokra

PIRELLI-félemilánói gyártmányt szállít leg-
olcsóbban azonnal raktárról:**Sz. G. E. Géposztálya**

Sibiu (Nagyszeben) Ső-u. 22.

A milánói PIRELLI gum-
migyarak egyedüli helye.

Ezennel tudomására hozzuk az

ANILIN FESTÉKEK,**:: GYÓGYSZER ::****ÉS FÉNYKÉPESZETI CIKKEK**n. b. vevőinek, hogy ez év ju-
nius 1-től kezdve a